

Seat No. _____

HAN-1901180302030602
M. A. (Sem. III) Examination
June - 2023
History
(Social and Religious Reform Movement in India)
(New Course)

Time : 2½ Hours / Total Marks : 70

સૂચના : જમણી તરફના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ ભક્તિ આંદોલન માટેના જવાબદાર પરિબળો દર્શાવી તેના પ્રભાવની સમીક્ષા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ બ્રિટિશ શાસન દરમિયાન શિક્ષણ અને રેલ્વેના વિકાસની અસરો તપાસો. ૧૪
- ૨ ભારતમાં પ્રાર્થના સમાજની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની સમીક્ષા કરો. ૧૪
અથવા
- ૨ રામકૃષ્ણ મિશનનું નૂતન સુધારાવાદી ધાર્મિક આંદોલન તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૩ સામાજિક અને ધાર્મિક સુધારાઓના ક્ષેત્રે રાજારામમોહન રોયે કરેલી પ્રવૃત્તિઓની રૂપરેખા આપો. ૧૪
અથવા
- ૩ મહાદેવ ગોવિંદ રાનડેની સામાજિક સુધારા માટેની પ્રવૃત્તિઓ સમજાવો. ૧૪
- ૪ સર સૈયદ અહેમદે મુસ્લિમ સમાજમાં સુધારા માટે કરેલા પ્રયત્નોનો અહેવાલ આપો. ૧૪
અથવા
- ૪ મહાત્મા ગાંધીનું સામાજિક સુધારક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) નવા મધ્યમવર્ગનો ઉદય
(૨) આર્ય સમાજની સમાજ સુધારાની પ્રવૃત્તિઓ
(૩) બી. એમ. મલબારી સમાજ સુધારક તરીકે
(૪) વી. ડી. સાવરકરની રાષ્ટ્રવાદી પ્રવૃત્તિઓ.

ENGLISH VERSION

Instruction : The figures on the right side indicate marks of the question.

- 1** Point out the factors responsible for Bhakti Movement and review its impact. **14**

OR

- 1** Examine the effects of the development of education and Railway during the British rule. **14**

- 2** Review the various activities of Prathana Samaj in India. **14**

OR

- 2** Evaluate Ramkrishna Mission as a revivalist religious movement. **14**

- 3** Give an outline of activities for social and religious reform of Raja Ram Mohan Roy. **14**

OR

- 3** Explain the Social reform activities of Mahadev Govind Ranade. **14**

- 4** Give a report of attempts made by Sir Sayed Ahmed for reform in the Muslim Society. **14**

OR

- 4** Evaluate Mahatma Gandhi as a Social reformer. **14**

- 5** Answer the following questions : (any two) **14**

- (1) Rise of New Middle Class
- (2) Social Reform Activities of Arya Samaj
- (3) B. M. Malbari as a Social Reformer
- (4) The Nationalist Activities of V. D. Savarkar.
